

PEDAGOGAS

1996 BALANŽIO 11 D.

Nr. 9 - 10 (915-916)

Mūsų Alma Mater laukia jūsų

Mieli abiturientai!

Atėjo apsisprendimo metas. Galbūt jau esi nutaręs, ką toliau veiksi, atsisveikinęs su mokykla. Jeigu dėl įvairių aplinkybių dar nesi tikras, kurią aukštąją mokyklą ir kokią specialybę rinksies, tai šis "Pedagogo" numeris skiriamas būtent Tau. Čia rasi informacijos apie mūsų Institutą, įstojimo sąlygas.

Siaulių pedagoginis institutas yra Siaurės Lietuvos bei Zemaitijos mokslo ir kultūros centras, tačiau į tas specialybes, kurių nėra kitose aukštosiose mokyklose, stoja daug abiturientų iš visos Lietuvos.

Siuo metu Instituto dieniniame skyriuje mokosi apie 2000 studentų, dirba apie 300 dėstytojų, iš jų pusė turi mokslo laipsnius ir vardus, o aukščiausią profesoriaus ar habilituoto daktaro kvalifikaciją turi 19 mokslininkų. Institute yra galimybės ne tik studijuoti pasirinktąją specialybę, bet ir sportuoti, dalyvauti meno kolektyvuose bei kitose visuomeninės veiklos srityse. Tereikia tik noro ir sugebėjimų.

Kaip ir kitose aukštosiose mokyklose, pas mus irgi vyksta studijų reforma. Pagrindiniai jos tikslai - ugdyti studentų savarankiškumą, suteikti jiems galimybę laisvai pasirinkti kai kuriuos dėstomus dalykus, labiau skatinti individualų darbą

A. Musneckio nuotr.

skaityklose ir laboratorijose, materialiai remti gerai studijuojančius. Kartu didėja ir studento atsakomybė - blogai besimokantys ne tik negauna stipendijos, bet kartais ir patys turi šiek tiek mokėti už mokslą.

Pirmųjų dvejų metų studijos - bendresnio pobūdžio, po to prasideda specializacija. Pirmasis ir pagrindinis studijų etapas baigiamas bakalauro kvalifikacijos suteikimu. Bet mokslą galima tęsti toliau ir po 1,5-2 metų aukštųjų studijų tapti kurios nors

mokslo srities magistrų.

Paskutiniiais metais šiek tiek sumažėjo stojančiųjų į aukštąsias mokyklas, ypač vaikinių. Daug jaunų žmonių pasirenka paprastesnį kelią - verslą ar primityvią komerciją. Tai suprantama, nes aukštojo mokslo diplomas nedaug ką reiškia. Tačiau reikia tvirtai tikėti, kad ilgai taip nebus, nes visame pasaulyje mokslas turi didelę vertę. Todėl dabar nereikėtų žavėtis tokia lengva duona, uždirbama Gariunuose ir Gariūniukuose.

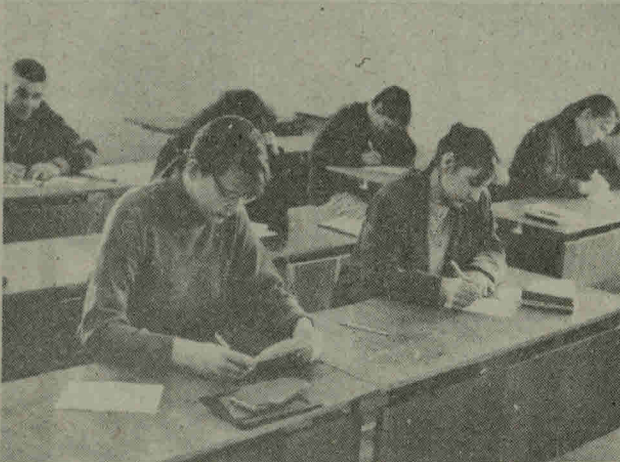
Verta galvoti apie ateitį ir tikrą specialybę.

Pasirenkant aukštąją mokyklą nereikia labai imti į galvą, kad Šiauliai - tai ne Vilnius. Šiais laikais provincijos savoka jau išnyksta. Galimybės gauti žinių, įvairios mokslinės ir meninės informacijos beveik išsilygina.

Viskas priklauso nuo Tavęs ir Tavo noro siekti žinių, nuo Tavo valios, nuo Tavo aktyvios pilietinės pozicijos.

**Prof. Aloyzas
GUDAVIČIUS,**
Rektorius

Lietuvių kalba ir literatūra

Doc.habil.dr.
Kazimieras ZUPERKA,
Lietuvių kalbos katedra

Lietuvių kalbos ir literatūros specialybę daugelis abiturientų stoja todėl, kad mėgsta skaityti knygas, patys bando kurti. Tai nebėgama stojimo motyvas. Ko jau ko, o grožinių knygų studijuojant lituanistiką teks skaityti nemaža. Nepabėgsite nuo knygų ir vėliau - dirbdami mokytojais. Savai kūrybai filologijos studijos igri palankios. Turime Institute jaunųjų literatų sambūrį, globojamą literatūros dėstytojų.

Kita vertus, renkasis šia specialybę vaikinai ar mergina negali nemėgti ir kalbos dalykų, gramatikos, turi būti raštingas. Mokiniui, kurio dažnas lietuvių kalbos pažymys būdavo penketas ar šešetas, siūlyčiau eiti į kitus mokslus ar darbus.

Ar bereikia sakyti, kad būsiamasis mokytojas turi mėgti darbą su vaikais, kad jis turibūti geras žmogus - ugdyti, kurti save šia linkme?

Mokytojas lituanistas Lietuvos mokykloje, be jokios abejonės, bus centrinė figūra. Ar galės taja figūra tapti nedarbštus, neišsilavinęs, neveiklus žmogus? Tad žiūrėkime, mieli būsiamieji kolegos, į savo ateitį atviromis akimis: rinkdamiesi mokytojo lituanisto kelią, ryžtamės užsiversti nelengva našta.

Kokius dalykus studiuosite įstoje?

Glaustai pateiktas spe-

cialybės dalykų sąrašas atrodo taip: kalbotyros įvadas, kalbos kultūra, dabartinė lietuvių kalba (fonetika, rašyba, skyryba, leksikologija, žodžių daryba, morfologija, akcentologija, sintaksė, stilistika), dialektologija, kalbos istorija, lietuvių literatūros istorija (nuo pirmosios knygos iki mūsų dienų), tautosaka, literatūros teorija, užsienio literatūra, lietuvių kalbos ir lietuvių literatūros dėstytojų metodikos. Be lietuvių, mokomasi dar 3 kalbų: lotynų, latvių ir vienos Vakarų Europos kalbos.

III kurse iš kalbos, literatūros ar metodikos rašomas kursinis darbas, kuris labai gerai įvertintas, galės būti plėtojamas toliau, rašant bakalauro darbą.

Lituanistai, kaip ir visi būsiamieji mokytojai, pirmuosius dvejus metus studijuoja įvairius pedagogikos ir psichologijos dalykus, taip pat kultūros istoriją, filosofiją, politologiją ir kitus visuomenės mokslus. Nemaža ir pasirenkamųjų kursų, kuriuos studentai klauso savo nuožiūra.

Būsiamieji lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai atlieka keletą praktiškų. Baigiant I kursą renkama tautosaka, o III kurso pabaigoje - tarmių medžiaga bei vardynas. Baigiamųjų kursų studentai pradeda tikrą mokytojo darbą: kelias savaites stebi pamokas mokykloje ir patys jas veda, pabūna klasių auklėtojais,

FILOLOGIJOS FAKULTETAS

būrelių vadovais.

Ankstesnės studentų lituanistų laidos puoselėjo gražias tradicijas: kartą per metus rengdavo specialybės dieną, III kurse švėsdavo mediumą (studijų vidurį), kiekvienais metais įsitraukdavo į deklamavimo konkursą, minėjo žymiųjų rašytojų ir kalbininkų jubiliejus. Daug keliauta po Lietuvą, žymiąsias literatūros, istorijos, kultūros vietas, vyкта į teatrus, parodas, važiuota į Tolminkiemį... Visur reikia pabūti pačiam, išgirsti, išvysti. Tokie įspūdžiai ypač vertingi, jie - mūsų dvasios lobs, gero būsimo darbo prielaida.

Studentus lituanistus daugiausia globoja dvi specialybės katedros: Lietuvių kalbos ir Lietuvių

literatūros. Vienai, kaip rodo pavadinimas, priklauso dėstytojai kalbininkai, kitai - literatūros ir metodikos dėstytojai. Abiejose katedrose dirba per 20 žmonių, tarp jų nemaža patyrusių pedagogų, 2 profesoriai, per 10 docentų, Lietuvoje žinomų mokslininkų, išleidusių vadovėlių bei kitų knygų mokiniais ir studentams. Specialiųjų kalbos, literatūros, metodikos kursų skaityti kviečiame ir žymių mokslininkų iš kitur.

Po 4 metų studijų studentai laikys bakalauro laipsnio egzaminus, jiems bus suteikta vidurinės mokyklos (gimnazijos) lietuvių kalbos ir literatūros mokytojo kvalifikacija. Ketvirtadalis geriausių studentų galės studijuoti dar vienus metus, per kuriuos rašys magistro laipsnio darbą.

Lietuvių kalbos stojamojo egzamino testai numatomi tokios sudėties:

1. Virš pabrauktųjų žodžių pažymėti sutrumpintai kalbos dalių pavadinimus.
2. Išnagrinėti sakinį morfologiškai.
3. Įrašyti žodžiuose praleistas raides.
4. Sutartiniais ženklais pabrūkinti sakinio dalis.
5. Pabrūkinti sudėtinius sakinius ir pažymėti jų rūšis (sujungiamasis, prijungiamasis, bejungtukis ar mišrusis).
6. Padėti sakiniuose skyrybos ženklus ir įrašyti praleistas raides.
7. Išbraukti sakinius, kuriuose yra kalbos klaidų.
8. Sudėti, kur reikia, skyrybos ženklus.
9. Ištaisyti kalbos klaidas.
10. Sukirčiuoti sakinius.

Lietuvių literatūros egzaminas raštu

Nedidelio literatūros teksto (eilėraščio arba prozos kūrinio ištraukos) interpretacija pasirinktu aspektu.

Bus vertinamas:

1. teksto suvokimas,

2. gebėjimas atskleisti jo prasmę,

3. mokėjimas susieti tekstą su platesniais rašytojo kūrybos, epochos reiškiniais, interpretacijos sklandumas, vientisumas, stilingumas, kalbos taisyklumas, rašyba ir skyryba.

Išlieka tradiciniai rašinio vertinimo kriterijai, tik akcentuojami praktiniai literatūros skaitymo ir interpretacijos įgūdžiai, dalykiškumas ir konkretumas.

Anglų kalba Vokiečių kalba

Doc. Jonas ŽILINSKAS,
Užsienio kalbų katedros vedėjas

Prieš penkerius metus Užsienio kalbų katedra pradėjo rengti užsienio kalbų mokytojus. Iki šiol studentai kartu įgydavo dar ir kitą specialybę, papildomai studijavę lietuvių arba rusų kalbą. Nuo ateinančių mokslo metų pradėsime rengti anglų kalbos bei vokiečių kalbos mokytojus vidurinėms mokykloms.

Šių dalykų mokytojų vis dar stinga Lietuvos mokykloms, ir jūs galite būti tikri, kad baigę studijas tikrai gausite darbą. Tai, beje, dabar aktualiausia problema. Norint tapti užsienio kalbų mokytoju, reikia, visų pirma, pačiam gerai mokėti kalbėti ir suprasti pašnekovą angliškai ar vokiškai. Todėl mokytojų rengimas yra dalykinis ir profesinis. Daugiausia laiko skiriame praktinės užsienio kalbos studijoms. Dėstytojai, dirbantys šiame fakultete, yra ilgiau ar trumpiau lankęsi Anglijoje, JAV, Vokietijoje. Kiekvienais metais šių specialybių mokytojus mums padeda rengti dėstytojai iš užsienio, kurie čia dirba ištisus mokslo metus.

Stojantieji laikys vieną stojamąjį egzaminą (anglų arba vokiečių kalbos). Jį sudaro gramatikos testas, pokalbis perskaityto teksto tema bei viena iš 20 temų, parengtų mokykloje. Egzamino reikalavimai bei medžiagos apimtis atitinka baigiamojo vidurinės mokyklos egzamino apimtį.

Studijos nelengvos todėl, kad jos reikalauja iš žmogaus daug valios ir pastangų. Studentai, pasirinkę šią specialybę, privalės ne tik daug mokytis, bet nuolat savarankiškai domėtis pasirinktu dalyku, dirbti namie, bibliotekose.

Pirmajame studijų etape studentai privalo tobulinti bei įtvirtinti praktinius kalbos įgūdžius, turtinti aktyvųjį ir pasyvųjį žodyną. Tai vyksta per gramatikos, leksikos bei fonetikos pratybas. Vėliau studijas papildo teorinės paskaitos. Nuodugnesnis kalbų studijavimas sudaro neblogas prielaidas jau Institute pradėti savo mokslinius kalbų tyrinėjimus. Be specialybės dalykų, dėstoma bendrojo išsilavinimo bei pasirinkamosios disciplinos. Ypač svarbu gerai pažinti pedagogikos ir psichologijos mokslų paslaptis. Dirbant mokykloje šių žinių niekada nebūna per daug.

Užsienio kalbų katedra deda daug pastangų tam, kad būtų sukurta mokymuisi reikalinga kalbinė aplinka. Institute veikia garso ir vaizdo laboratorijos, kuriose studentai patys arba dėstytojų vadovaujami mokosi taisyklingos tarties.

Rusų kalba ir literatūra

Doc. Nijolė MERKIENĖ,
Rusų kalbos katedros vedėja

Po penkerių metų pertraukos mūsų Institute atkuriamos rusistikos studijos, kurios, beje, buvo pradėtos 1948 m.

4 metų bakalauro studijų plane - kelių blokų disciplinos: bendrojo lavinimo (kultūros istorija, informatika, politologija, filosofija ir kt.), psichologinio, pedagoginio pasirengimo bei specialybės dalykai. Be to, studentai galės rinktis disciplinas iš alternatyviai pasirenkamų dalykų bloko.

Daugiausia dėmesio, be abejo, bus skiriama specialybės kursams. Tai teoriniai bendrosios bei rusų kalbotyros ir literatūros dalykai. Nepamiršti ir praktinio pobūdžio kursai, skirti šnekamosios beirašomosios kalbos įgūdžių lavinimui, kalbos ir literatūros dėstymo metodika.

Per studijų laiką studentai turės 2 pedagogines praktikas pagrindinėje ir vidurinėje mokykloje. Kalbos, literatūros bei metodikos kursiniai darbai aukštesniųjų kursų studentams turėtų tapti puikia galimybe pritaikyti įgytas teorines žinias konkrečios mokslinės temos nagrinėjimui.

Kvalifikaciniai bakalauro egzaminai po ketverių metų studijų - baigiamieji. Sėkmingai juos išlaikiusiems bus suteikta vidurinės mokyklos rusų kalbos ir literatūros mokytojo kvalifikacija. Jaunieji specialistai

galės darbuotis tiek lietuviškose, tiek ir rusiškose mokyklose.

Absolventai galės tęsti studijas magistrantūroje ir po 2 metų įgyti magistro laipsnį.

Fakultete yra sudarytos neblogos sąlygos studijoms - Instituto bibliotekos bei fakulteto skaityklės fondai tenkina studijų modulių (programų) reikalavimus. Studentai, linke į mokslinius tyrinėjimus, galės dirbti įvairiose probleminėse grupėse (literatūrologijos, gretinamosios lingvistikos, kompiuterinės lingvodaktikos, metodikos, psicholingvistikos ir kt.), rengti mokslinius darbus, dalyvauti studentų mokslinėse konferencijose.

Rusų kalbos bei Visuotinės literatūros katedroje dirbuojai aukšto kvalifikacijos dėstytojai, žinomi Lietuvoje rusistai, vadovėlių, metodinių leidinių, mokslinių straipsnių autoriai. Tai prof. habil. dr. A. Gudavičius, P. Gražys, D. Klumbytė, docentai V. Bikulčius, I. Boikienė, S. Karavajeva, J. Korsakas, N. Seveliova.

Kviesčiau jaunas žmones, besidominančius kalbos dalykais, literatūra, studijuoti pasaulinio lygio rusų literatūros klasiką bei dabarties rašytojų kūrybą ir rusų kalbą, vieną iš labiausiai paplitusių slavų kalbų.

Menas mokyti ir auklėti

Doc. Vytautas ZURBA

Šiais metais bus priimama į Fizikos ir matematikos fakulteto fizikos ir matematikos, matematikos ir informatikos specialybes. Be jų, bus ir nauja - fizikos ir gamtos mokslų specialybė. Siame fakultete mokslas organizuojamas taip, kad po dvejų metų bendrų studijų, išklause bendrojo lavinimo kursas, studentai dar porą metų mokosi rengdamiesi tapti atitinkamos specialybės bakalaurais. Baigiantis ketvirtiesiems studijų metams, fizikai ir

matematikai išlaiko kvalifikacinius egzaminus ir gauna diplomus, suteikiančius teisę mokyti fizikos ir matematikos, o fizikos ir gamtos mokslų specialybės absolventai įgis teisę mokyti dar ir chemijos, biologijos bei gamtos mokslo pagrindų bendrojo lavinimo vidurinėse mokyklose iki 10 klasės.

Pasirinkusių šias specialybes laukia intensyvi, bet kartu ir labai įdomi veikla - studijos. Mokytis teks aukštosios matematikos, bendrosios ir teorinės fizikos, fizikos ir matematikos mokymo metodikos, elek-

FIZIKOS IR MATEMATIKOS FAKULTETAS

trotechnikos, radioelektronikos, astronomijos, informatikos, skaičiavimo technikos, politologijos, filosofijos, pedagogikos. Reikės išmokyti dirbti kompiuteriais, spręsti fizikos ir matematikos uždavinius, atlikti laboratorinius darbus, teks praktikuotis mokyklose. Susirasti darbą turint dvigubą specialybę žymiai lengviau. Jei bakalauras sugebės ir panorės dar gilintis į mokslą, galės toliau mokytis

magistrantūroje. Jos studijos susideda iš kelių disciplinų, dirbama daugiausia savarankiškai, gaunama naujausių žinių ir tyrimo metodikos įgūdžių. Magistrantas parašo ir apgina magistro darbą, jam suteikiama kvalifikacija duoda teisę dirbti aukštesnėse klasėse, gimnazijose, švietimo ir pedagogikos įstaigose.

Nukelta į 4 p.

Menas mokytis ir auklėti

Atkelta iš 3 p.

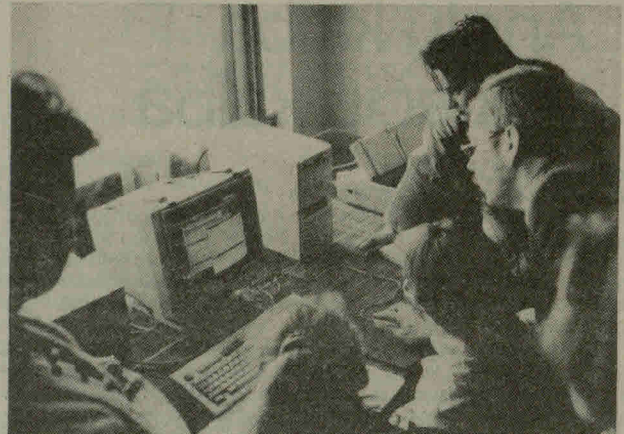
Stojantieji į fizikos ir matematikos specialybę stojamųjų egzaminų ne-laiko. Stojamųjų balų suma sudaro 2 brandos egzaminų (matematikos ir fizikos) pažymiai. Stojantiesiems į fizikos ir gamtos mokslų specialybę vietoj matematikos bus įskaitomi chemijos ir biologijos brandos egzamino arba atestato pažymiai. Stojantieji, surinkę vienodą balų skaičių, turi pirmenybę, jeigu jie puikiai, labai gerai ar gerai yra baigę "Fotono" mokyklą arba matematikos ir informatikos fakultatyvą. I laipsnio pažymėjimu, yra fizikos, matematikos, informatikos konkursų, olimpiadų prizininiai, laikę konkursinių dalykų brandos egzaminą, yra našlaičiai ir likę be tėvų globos.

Būsimųjų studentų laukia labai intensyvus, daugiausia savarankiškas darbas. Todėl reikės sugebėti racionaliai paskirstyti laiką, daug mokytis, susigaudyti didžiuliam informacijos sraute, sukaupti daug mokslo žinių, įgūdžių, reikės pasirengti jaunų žmonių auklėjimui, būti jiems pavyzdžiu ir vadovu. Specialybės žinių įsigijimas yra tik vienas žingsnis būsimąjį mokytojo kelyje. O kur kiti? I. Kantas yra pasakęs: "Du žmogaus išradimus galima laikyti sunkiausiais - tai nemas mokytis ir auklėti". Mokytojas yra pašauktas duoti, o ne gauti. Gauti galima tik išdalijus, todėl jo darbas nors ir sunkus, bet prasmingas. Tiek žinių, tiek gėrio dalijimas teikia daug džiaugsmo. Mokytojo atsidavimas darbui, fanatiškas tikėjimas doros pergale labai tiko tautinio atgimimo sąjūdžiui, išjudinusiame visą Lietuvą. Bendrųjų programų įgyvendinimas jau leidžia orientuotis, kas naudinga asmenybei ir visuomenei. Labai svarbu, kad mokytojas mokykloje jaučiasi ne

vienas, nes pamažu, nors sunkiai, bet į mokyklą sugrįžta Dievas, kurį praradęs, buvo prarastas ir žmogus. Šių dienų Lietuva pareina į atvirą visuomenę, pilną ne tik didelių galimybių, bet ir didelių pavojų ir išbandymų. Mokykla dar nėra saugūs namai, nes už jų sienų meluojama, šaudomas, vagiama, žudoma. Mokytojai tenka gyventi ir dirbti visuomenėje, kurioje doras darbas nevertinamas, ekonomikoje klesti amoralumas, teisėtvara visiškai neefektyvi, o gerovę laiduoja įstatymų nepaisymas. Ar gali būti mokytojas tam abejingas? Jis turi patikėti savo galimybėmis, pajusti savo vertę ir darbo laimę. Bemoksliai apsukruoliai juk laikini, tai suirutės reiškinys, o iš tikrųjų niekas lengvai neįgyjama ir veltui negaunama. Vien kalbos apie patriotizmą, laisvę, neteisę nieko neįaudina, o reikia suteikti žodžiams turinį ir prasmę, parodyti pavyzdį, savo nuostata, kad ir po daugelio metų galėtum be jokio kaltės jausmo pažvelgti buvusiam mokiniui į akis. Tikras mokytojas visada idealistas.

Jei turite potraukį pedagogo darbui, jei patinka tiksliji mokslai, kviečiame rinktis fizikos ir matematikos mokytojo profesiją. Reikia pakeisti klaidingą nuomonę, kad mokytoju būnate, kuris niekur kitur netinka. Tai pasityčiojimas iš mokytojo, susijęs su jo darbo nuvertinimu. Tik iš gabiausių ir talentingiausių gali būti geri mokytojai. Kas bus iš lietuvių tautos jaunosios kartos, jei ją mokys ir auklės negabūs ir netalentingi? Jei turite kilnių dvasios siekių, jei norite padėti savo kraštui, jei patinka minties aiškumas ir konkretumas, logiškas mąstymas, jei norite suvokti gamtos paslaptis ir įgytas žinias perteikti kitiems, jei mylite vaikus, jei nesvetimite Tėvynės meilės idealas, ateikite studijuoti į Fizikos ir matematikos fakultetą. Čia įgysite daug žinių, o jei stengsitės, tapsite gerais mokytojais, kurie reikalingi ir šiandieninei, ir ateities Lietuvai.

***

Matematika, informatika ir taikomoji ekonomika

Doc. Albertas BAKŠTYS

Matematikos ir informatikos katedra kuruoja dviejų specialybių - matematikos ir informatikos bei matematikos ir taikomosios ekonomikos - bakalaurų rengimą. Studijos tęsiasi 4 metus. Jas sėkmingai pabaigus laikomi baigiamieji bakalauro egzaminai ir suteikiama pasirinktos specialybės kvalifikacija.

Baigę matematikos ir informatikos studijas absolventai galės dėstyti matematiką ir informatiką vidurinėje mokykloje. Kad būtų mokytojas galėtų sėkmingai dirbti, jis turi nuodugniau išstudijuoti matematiką. Institute jo laukia įdomios matematikos disciplinos, kaip antai: analitinė geometrija, algebra ir skaičių teorija, matematinė analizė, tikimybių teorija, skaičiavimo metodai ir kitos. Šios specialybės studentai plačiai studijuos informatiką ir įgis tvirtus įgūdžius dirbti su kompiuteriu.

Mokytojas turi būti aukštos kultūros asmenybė. Todėl dar reikės studijuoti bendrojo humanitarinio ir socialinio išsilavinimo disciplinas: "Homeras ir aš", kalbos kultūra, užsienio kalba, kultūros istorija ir t.t.

Matematikos ir taikomosios ekonomikos specialybės studentai rengiami darbui ekonomikos srityje. Tai bus ekonomistai, įgiję platų matematinį išsilavinimą. Jiems bus dėstomos pagrindinės matematikos disciplinos: matematinė analizė, algebra ir skaičių teorija, geometrija, skaičiavimo metodai, optimizavimas, tikimybių teorija, finansinė matematika ir kitos.

Šios specialybės studentams bus dėstomos ir ekonominės disciplinos: ekonomikos teorijos įvadas, vadybos pagrindai, mikroekonomika, makroekonomika, marketingas ir kitos.

Studentai atliks praktiką verslo įmonėse ir bankuose.

Matematikos ir taikomosios ekonomikos specialybės

Verslo administravimas

Doc. Zita TAMAŠAUSKIENĖ

Dabar visame pasaulyje verslininkystė laikoma svarbiausiu ekonomikos pažangos veiksmu. Šiuolaikinė verslininkystė apima daugybę veiklos sričių. Paprastai verslininkai specializuojasi gaminti produkciją ar teikti paslaugas, kurios padeda sukurti naują rinką, tenkinti naujus poreikius.

Institute, kaip ir kai kuriose kitose aukštosiose mokyklose rengiami verslo administravimo specialistai. Šiais metais išleidžiama pirmoji jų laida. Daugelis jų jau dabar yra įsidarbinę. Manychiau, kad ši specialybė perspektyvi, yra nemaža verslo organizatorių paklausa, ypač paslaugų sferoje. Verslo administravimo specialybė yra patraukli tuo, jog baigus studijas galima kūrybiškai ir savarankiškai dirbti, sukurti gerovę savo rankomis.

Nukelta 9 p.

PEDAGOGIKOS FAKULTETAS

Mieli abiturientai, šiandien Jūs Pedagogikos fakulteto - didžiausio Instituto svečiai. Nesvarbu, iš kur atvykote: Rokiškio ar Telšių, Kauno ar Linkuvos. Svarbiausia, kad mes tikime, jog atvykote išsprendę savyje dilemą, kuriuo keliu eiti - materialaus, bedvasio kioskininko ar kuklaus, doro mokytojo. Jeigu atvykote pas mus, žinome, kad esate stiprūs, nes šiais brangymečio laikais atsispirti vienadieniems, toli nesiekiančioms mintimis nelengva.

Jūs - būsimasis pradinukų mokytojas, vadinas, dešimties amatų meistras. Institute Jūs išmoksitė formuoti vaikų gimtosios kalbos, skaitymo, skaičiavimo įgūdžius, gebėjimą reikšti savo mintis neprikaištinga kalba, saugoti vaikų sveikatą, lavinti juos fiziškai. Visos švietimo koncepcijos, kalbos iš tribūnų apie tautinę mokyklą, tebus tik muilo burbulas, jeigu Jūs ne ta vaga pakreipsite būsimuosius mokinukus. Taigi Jūsų mintys, rankos ir darbas - naujosios švietimo koncepcijos įsikūnijimo garantas.

Pedagogikos fakultetas pradinio mokymo pedagogikos specialistus rengia nuo 1958 m. Po Lietuvą jau pasklidę apie 5300 mokytojų, baigusiu stacionaro skyrių, ir apie 5700 mokytojų, baigusiu neakivaizdinio skyriaus studijas. Mūsų fakultetas ilgai buvo vienintelė pradinukų mokytojų rengimo kalvė Lietuvoje. Nuo 1990 m. tokio profilio mokytojų pradėjo rengti ir Vilniaus pedagoginis institutas. Mes siūlome Jums praktiškesnį, ekonomiškesnį kelią, ypač kviečiame abiturientus iš Žemaitijos, Šiaulių krašto, Aišku, džiugu sutikti moksleivių ir iš toliau.

Šiuo metu fakulteto stacionariniam skyriuje mokosi apie 1200 studentų. Mažiname priėmimą į "grynąją" pradinio mokymo pedagogikos specialybę. Viena grupė yra rusų dėstomąja kalba. Mūsų fakultete ypač gerbiami studentai, studijuojantys dvigubą specialybę: PMP ir muziką, PMP ir ikimokyklinį ugdymą, PMP ir darbą, PMP ir dailę, PMP ir kūno kultūrą. Šiais metais Instituto Senatas patvirtino dar vienos specialybės gimimą. Nuo 1996 m. rugsėjo 1 d. abiturientai galės pasirinkti PMP ir papildomo meninio ugdymo specialybę. Šių specialybių absolventai galės dirbti ne tik pradinėse klasėse, bet trūkstant mokytojų dėstyti muziką, darbą, piešimą, ir antrojoje mokyklos pakopoje, dirbti ikimokyklinėse įstaigose. Nuo 1993 m. rudens visas išvardytas specialybes studentai studijuoja jau ne 5, o 4 metus. Iš pagrindų Institute pasikeitė ar keičiasi studijų struktūra. Per ketverius studijų metus bus įgyjamas bakalauro diplomas. Geriausiai besimokantiems abitiems, kurie baigė Institutą prieš 2-3 metus, suteikiama teisė studijuoti dar toliau ir įgyti aukštesnę - magistro kvalifikaciją. Tai bus savotiška aukštesnė studijų pakopa, šuolis į doktorantūrą. Natūralu, kad daug vietos studijų plane skiriama pedagogikos ir psichologijos disciplinoms. Studentai susipažins su socialine, šeimos, lyginamąja, ikimokykline pedagogika, pedagogine diagnostika, žaidimų teorija ir metodika. Daug vietos studijų plane užima specialybės dalykai: gimtoji kalba, matematika, geografija, botanika, muzika, kūno kultūra, dailė, darbai.

Ateityje sieksime stiprinti ryšius su mokykla, todėl studentai daug laiko praleis mokyklose, stebės pamokas, atliks pedagoginę praktiką. Gabiausiai studentai turės puikias galimybes dalyvauti sporto sekcijose, meno saviveiklos kolektyvuose. Mes didžiuojamės, kad ne tik Šiauliuose garsėja choro studija "Studium" (vad

Pradinukų kalvė laukia jūsų

Doc. Stasys TUMĖNAS,
Pedagogikos fakulteto dekanas

.G. Ramanauskas), merginų chorai "Cantus" (vad. A. Piragytė), "Littera" (vad. B. Savickaitė-Janonienė), liaudiškos muzikos ansamblis "Saulė" (vad. R. Pumpūtis), merginų choras "Pavasaris" (vad. S. Žalalis) ir kiti kolektyvai, kurių pagrindą sudaro mūsų fakulteto studentai.

Mes didžiuojamės savo dėstytojais, kurių daugelio pavardės Jūs matote ant pradinukams skirtų vadovėlių viršelių. 1996 m. rudenį Jus pasitiks dėstytojai iš 10 fakulteto katedrų, kurių net 4 pavadinimuose esantis žodis "mokymo" (Lietuvių kalbos mokymo, Matematikos mokymo, Gamtos mokymo, Dailės mokymo) lemia katedrų darbo turinį ir siekius. Kitos katedros - Kūno kultūros, Meno pedagogikos ir Pedagogikos - formuoja savotišką būsimą mokytojo kūno ir dvasios ideologiją. O gerasis specialistais Jums padės tapti

prof. B. Balčytis (matematikas), prof. E. Balčytis (muzikas), doc. S. Vaičiulionis, prof. T. Stulpinas, doc. L. Mondeikienė, doc. P. Ivanovas, doc. G. Kačiūskienė, doc. J. Kievišas, doc. P. Augutis, doc. A. Kiseliovas, doc. J. Ratkus, doc. J. Lygutas, prof. A. Toleikis, prof. V. Trušys ir daugelis kitų puikių specialistų.

Esame įsitikinę, kad mūsų dėstytojai parengs toki specialistą, kokio tikisi Lietuvos švietimo koncepcijos kūrėjai - subrendusi, sąmoninga, savarankiškai apsisprendžianti, socialiai veikli, savo pasaulėžiūrą grindžianti tautos vertybėmis, gebanti kompetentingai ir atsakingai dalyvauti demokratinės visuomenės valstybės kūrime.

Iki pasimatymo Pedagogikos fakultete!

***

Pradinio mokymo pedagogika ir papildomas meninis ugdymas

Vaclovas KEDYS

Visame pasaulyje mokymo sistemos sutvarkytos taip, kad žmogus, baigęs kokią nors aukštąją mokyklą, dažniausiai greta pagrindinės specialybės įgyja tam tikrą kiekį papildomos specialybės žinių. Jos gali būti panaudotos arba tiesiogiai veikiant objektą, arba, kaip dažnai būna, netiesiogiai. Ir vienas, ir kitas veikimo būdas yra visuomenės ugdymo poveikiui priimtinas ir toleruotinas. Tuo labiau, kai ši veikla nukreipta į darbą su vaikais.

Nuo kitų mokslo metų pradžios mūsų Institute steigiamos kelios naujos specialybės, kurių absolventai, be pagrindinio bakalauro diplomo, gaus dar ir kitos specialybės žinių. Mūsų naujoji specialybė, sujungta su pradinio mokymo pedagogikos specialybe, yra mokytojo veiklos tąsa organizuojant popamokinį darbą. Baigę šią specialybę mokytojai, mūsų manymu, gebės ne tik geriau bendrauti su vaikais pamokų metu, bet ir po pamokų galės vadovauti šokių ir dramos rateliams, folkloriniams bei kitokiems vokaliniais ansambliukams. Šiam darbui reikalingos turimos žinios bus papildytos studijuojant pagal mūsų parengtas programas. Jos numato pateikti žinių apie meno istoriją, jo raidą pagrindinėse istorijos raidos epochose. Tačiau svarbiausias studijų akcentas - vaiko įgimtųjų ir gebėjimų pažinimas ir vystymas.

PMP ir kūno kultūra

Dr. Stanislovas NORKUS,
Kūno kultūros katedra

Kūno kultūros katedros kolektyvas darbo viltis, lūkesčius sieja su pradinio mokymo pedagogikos ir kūno kultūros specialybe. Norėtume, kad čia mokytoji sveiki, fiziškai stiprūs, mėgstantys sportuoti, propaguojantys sveiko gyvenimo būdą studentai. Stojant reikia laikyti specialų bendrojo fizinio pasirėngimo ir pasirinktos sporto šakos t.y. specializacijos (rašomas vienas pažymys), egzaminą.

Studijos truks ketverius metus. Studentai bus supažindinami su gimnastika, lengvąja atletika, plaukimu, sportinių žaidimų technika, mokymo metodika. Bus skaitomi kūno kultūros pedagoginio meistriškumo, sportinės treniruotės pagrindų, kūno kultūros fiziologijos, psichologijos, istorijos, gydomosios kūno kultūros teoriniai kursai. Baigiamasis studijų etapas - bakalauro egzaminai. Išlaikiusiems bus suteikiama pradinė klasių ir kūno kultūros mokytojo kvalifikacija.

Norėtusi, kad nuo pirmųjų mokymosi dienų studentas rengtųsi darbui mokykloje, kaupytų teorines ir praktines žinias. Tikimės, kad šios specialybės studentai pagyvins Instituto sportinį gyvenimą, tobulins savo kūną ir dvasią. Kai kurie galbūt pateks į miesto individualių sporto šakų rinkines, atstovaus Šiaulių komandoms Lietuvos čempionatuose.

Šios specialybės absolventas - pradinė klasių ir kūno kultūros mokytojas - lavins mokinių fizinę galią, vadovaus sporto klubams ir sekcijoms, organizuos užklasinis renginius, tačiau ateityje susidurs ir su sunkumais. Kūno kultūros pamokos neretai laikomos

antraeilė dalyku, todėl skeptiškai žiūrima ir į mokytoją, apgailėtina sporto bazė, pasenęs inventorių. Apmaudu, kad tautinės mokyklos koncepcijoje nėra nė vieno žodžio apie mokinių sveikatos saugojimą, fizinio lavinimo reikšmę individo asmenybės formavimuisi.

Pradinėje mokykloje iki šiol vyrauja dalykinė pamokų sistema. Mokytojui reikia gerai išmanyti keletą mokslo sričių. Nelengva jam suspėti su naujovėmis, kada mus užliejavis naujos informacijos bangos. Kas reikalingiausia?

Studentai, pasirinkę šią specialybę, bus supažindinami su vaiko organizmo ypatumais, mokomi nustatyti reikiamą fizinę krūvį, palaikyti teigiamas emocijas, fizinę ir protinę darbingumą. Patyrę dėstytojai supažindins su sveikos gyvensenos pagrindais, analizuos įvairias fizinio aktyvumo formas, mokys organizuoti užklasinę kūno kultūros veiklą mokykloje.

Fizikos ir matematikos, Specialiosios pedagogikos, Dailės, Filologijos fakultetų studentai taip pat bus supažindinami su kūno kultūros pagrindais, dalyvaus pratybose. Jie - būsimieji klasės auklėtojai, kurių pareigos toli gražu nesibaigia pamokomis, nuolat rūpinsis vaikų sveikata, įvairiomis varžybomis, turistiniais žygiais ir kt.

Visus norinčius kviesime į bėgimo takelius, gimnastikos klubus, kuriems vadovauja sveikatos klubų sąjungos "Sveikata" treneriai. Didžiausios sportinės aistros verda Instituto krepšinio, futbolo, stalo teniso varžybose.

Kūno kultūros katedros dėstytojai kartu su Jumis stengsis tobulinti kūną ir taurinti dvasią.

PMP ir dailė

Prof. Aloyzas TOLEIKIS

Pastaruoju metu, kai namaža jaunimo išgyvena dvasinio ir moralinio nuosmukio krizę, vis dažniau žvelgiame į šeimą, mokyklą klausdami, kodėl taip įvyko. Bandymai suversti kaltę sovietmečiui ateityje neteks reikšmės, tad kelio iš esamos padėties reikia ieškoti nedelsiant. Būtina iš esmės reformuoti mokyklą, kurioje dvasiniam pasauliui būtų skiriama kur kas daugiau dėmesio.

Svarų žodį čia galėtų tarti ir dailės disciplinų mokytojas. Artimiausiu metu numatoma, kad piešimo bei dailės būreliams nuo pat pirmos klasės galės vadovauti tik šios srities specialistai.

Mūsų Institute šalia Dailės fakultetė rengiamų dailės ir darbų mokytojų prieš keletą metų atsirado nauja - pradinė klasių ir dailės specialybė. Tai unikali specialybė, nes šio profilio mokytojams paranku dirbti, pavyzdžiui, mažose mokyklose, kur vien iš dailės pamokų mokytojui nesusidaro visas pamokų krūvis.

Studijuodami šią specialybę, dailėi gabūs studentai per ketverius metus (anksčiau per penkerius) įgyja dvigubą - pradinė klasių ir piešimo

mokytojo kvalifikacija.

Dailės disciplinas jums dėstys Vilniaus dailės akademijos ir Instituto Dailės fakulteto auklėtiniai. Tai kūrybingi dėstytojai, įvairių parodų dalyviai - doc. K. Kmiečiauskas, prof. V. Trušys, doc. P. Rakštikas ir kt. Jie kvalifikuotai perteikia studentams piešimo, tapybos, grafikos, kompozicijos, skulptūros pagrindus, atskleidžia daugelį kūrybos paslaptį. Vasarą vykstame tapyti į gamtą. Visa tai studijoms suteikia daug romantikos bei kūrybinio džiaugsmo. Gabesnieji jau studijuodami gali dalyvauti dailininkų ir tautodailininkų rengiamose parodose. Paskutiniame kurse šios specialybės studentai atlieka įvairiausių diplominius darbus (tapybos, piešimo, grafikos, taikomosios dailės ir kt.). Visa tai padeda sėkmingiau dirbti mokyklose, kur išgyvenama daug ieškojimų polėkio bei kūrybinio džiaugsmo minučių. Todėl kiekvienam abiturientui, turinčiam gabumų dailėi, verta pamąstyti ir pasirinkti šią specialybę Pedagogikos fakultete.

PMP ir darbai

Doc. Leonas PAULAUSKAS,
Braižybos ir darbų katedros
vedėjas

PMP ir darbų specialybės bakalaurai įgis teisę dirbti ne tik pradinė klasių mokytojais, bet mokys ir darbų aukštesnėse vidurinėse mokyklos klasėse. Šios specialybės studijos truks jau tik 4 metus, todėl šiemis studentams teks dirbti daug intensyviau savarankiškai, gerokai daugiau bus ir paskaitų bei pratybų nei būsimiesiems pradinė klasių mokytojams be antrosios specialybės. Institute Jūs mokysitės įvairių medžio ir metalo darbų mokomosiose dirbtuvėse, namų ūkio darbų, jų organizavimo ir ekonomikos, susipažinsite su techninės estetikos pagrindais. Mokant

darbų vidurinėje mokykloje, leidžiama iki 50 proc. laiko skirti pasirenkamoms temoms, todėl darbų mokytojas turi būti pasirėngęs mokyti ir kitų dalykų, nesančių programoje, bet galinčių sudominti mokinius. Todėl jau nuo pirmo kurso bus galima studijuoti tokius pasirenkamuosius dalykus: lietuvių šventės, papročiai ir tradicijos, etiketo pagrindai, dailieji odos darbai, vytelių pynimas, metalo plastika, keramika, medžio drožyba ir

Nukelta į 7 p.

**STUDENTŲ PRIĖMIMO Į ŠIAULIŲ PEDAGOGINIŲ INSTITUTĄ
1996 m. TVARKA
BAKALAURO STUDIJOS
DIENINIS SKYRIUS**

1. DAILĖS FAKULTETAS.

Dailės ir darbų specialybė (Studijų trukmė 5 m.).

- Egzaminai:* 1. Dailė.
2. Darbai.

Dailės ir dizaino specialybė (Studijų trukmė 5 m.).

- Egzaminai:* 1. Dailė.
2. Dizainas.

Medalininkams ar turintiems atestatą arba diplomą su pagyrimu nėra teikiama jokia pirmenybė. Surinkus iš dviejų stojamųjų egzaminų vienodą balų skaičių, pirmenybė teikiama turinčiam geresnį baigiamojo dailės egzamino (iš pasirenkamųjų dalykų) mokykloje pažymį.

2. FILOLOGIJOS FAKULTETAS.

Lietuvių kalbos ir literatūros specialybė (Studijų trukmė 4 m.).

(Vienas pogrupis su specializacija lietuvių kalba nelietuviškoms mokykloms)

Stojamųjų *balų sumą* sudaro:

1. Lietuvių literatūros egzaminas (kūrinio ar jo ištraukos analizė raštu).
2. Lietuvių kalbos testas raštu.
3. Lietuvių kalbos ir literatūros , užsienio k. (anglų, prancūzų, vokiečių) ir istorijos atestato , taip pat šių dalykų brandos egzaminų pažymių vidurkis.

Stojantieji, surinkę vienodą balų skaičių , turi pirmenybę, jeigu jie :

- baigė humanitarines, gimnazijų klases,
- yra respublikinių filologų konkursų laureatai,
- turi literatūrinių publikacijų.

Rusų kalbos ir literatūros specialybė (Studijų trukmė 4 m.)

Stojamųjų egzaminų nėra.

Stojamųjų balų sumą sudaro tokie atestato pažymiai:

1. Rusų kalba.
2. Lietuvių kalba.
3. Užsienio kalba.
4. Istorija.

Stojantieji, surinkę vienodą balų skaičių, turi pirmenybę, jeigu jie:

- a) baigė humanitarines, gimnazijų klases,
- b) yra respublikinių filologų konkursų laureatai,
- c) turi literatūrinių publikacijų.

Vokiečių kalbos specialybė (Studijų trukmė 4 m.).

Stojamųjų balų sumą sudaro :

1. Vokiečių kalbos egzaminas.
2. Lietuvių kalbos ir vokiečių kalbos atestato, taip pat šių dalykų brandos egzaminų pažymių vidurkis.

Anglų kalbos specialybė (studijų trukmė 4m.)

Stojamųjų balų sumą sudaro:

1. Anglų kalbos egzaminas.
2. Lietuvių ir anglų kalbos atestato, taip pat šių dalykų brandos egzaminų pažymių vidurkis.

3. FIZIKOS IR MATEMATIKOS FAKULTETAS

Matematika ir informatika (studijų trukmė 4 m.)

Fizikos ir matematikos specialybė (studijų trukmė 4 m.)

Stojamųjų egzaminų nėra. Stojamųjų balų sumą sudaro :

1. Matematikos brandos egzamino pažymys.
2. Fizikos brandos egzamino arba atestato pažymys.

Fizikos ir gamtos mokslų specialybė (studijų trukmė 4m.)

Stojamųjų egzaminų nėra. Stojamųjų balų sumą sudaro :

1. Fizikos brandos egzamino arba atestato pažymys.
2. Chemijos brandos egzamino arba atestato pažymys.
3. Biologijos brandos egzamino arba atestato pažymys.

Inžinerinės profesijos mokytojo specialybė (studijų trukmė 4m.)

Stojamųjų egzaminų nėra. Stojamųjų balų sumą sudaro :

1. Diplomo vidurkis.
2. Atestato vidurkis.

Matematikos ir taikomosios ekonomikos specialybė (studijų trukmė 4 m)

Stojamųjų balų sumą sudaro :

1. Matematikos testas.
2. Matematikos brandos egzamino pažymys.
3. Užsienio (anglų, vokiečių, prancūzų) kalbos brandos egzamino pažymys.

Verslo administravimo specialybė (studijų trukmė 4 m.)

Stojamųjų balų sumą sudaro :

1. Matematikos testas.
2. Matematikos brandos egzamino pažymys.
3. Užsienio (anglų, vokiečių, prancūzų) kalbos brandos egzamino pažymys.
4. Lietuvių kalbos brandos egzamino pažymys.

Stojantieji ,surinkę vienodą balų skaičių, turi pirmenybę, jeigu jie :

- puikiai, labai gerai ar gerai baigę "Fotono" mokyklą arba būsimojo matematikos ir informatikos mokytojo fakultatyvą I laipsnio diplomu ,
- yra fizikos, matematikos, informatikos konkursų, olimpiadų prizinininkai,
- laikę konkursinių dalykų brandos egzaminą,
- yra našlaičiai ir likę be tėvų globos.

4. PEDAGOGIKOS FAKULTETAS.

Pradinio mokymo pedagogikos specialybė (Studijų trukmė 4 m.).

Stojamųjų balų sumą sudaro:

1. Gimtosios kalbos egzaminas(rašiny s laisva tema).
2. Lietuvių kalbos, matematikos, užsienio (anglų, vokiečių, prancūzų) kalbos, biologijos, geografijos atestato pažymių vidurkis.

Tikrinami stojančiųjų muzikiniai sugebėjimai ir tartis.

Yra grupė , kur dėstoma rusų kalba.

Pradinio mokymo pedagogikos ir dailės specialybė (Studijų trukmė 4 m.). Į minėtą stojamųjų balų sumą įeina dailės egzamino pažymys, padaugintas iš dviejų.

Pradinio mokymo pedagogikos ir darbų specialybė (Studijų trukmė 4 m.). Į minėtą stojamųjų balų sumą įeina darbų egzamino pažymys, padaugintas iš dviejų.

Pradinio mokymo pedagogikos ir ikimokyklinio ugdymo specialybė (Studijų trukmė 4 m.). Į minėtą stojamųjų balų sumą įeina pedagoginės nuovokos egzamino pažymys, padaugintas iš dviejų.

Pradinio mokymo pedagogikos ir kūno kultūros specialybė(Studijų trukmė 4 m.). Į minėtą stojamųjų balų sumą įeina kūno kultūros egzamino pažymys, padaugintas iš dviejų.

Pradinio mokymo pedagogikos ir muzikos specialybė (Studijų trukmė 5 m.). Į minėtą stojamųjų balų sumą įeina muzikos egzamino pažymys, padaugintas iš dviejų (vietoj muzikinių sugebėjimų patikrinimo). Be to, stojantieji privalo pasitikrinti balso trakta.

Pradinio mokymo pedagogikos ir papildomo meninio ugdymo specialybė (Studijų trukmė 4 m.). Į minėtą stojamųjų balų sumą įeina meninės orientacijos egzamino pažymys, padaugintas iš dviejų.

Muzikos mokytojo specialybė (Studijų trukmė 4 m.).

Stojamųjų balų sumą sudaro:

1. Muzikos (solfedžio ir muzikos teorijos žinios bei grojimas muzikos instrumentu) egzaminas.
2. Lietuvių kalbos , užsienio (anglų, vokiečių, prancūzų) kalbos, muzikos (jeigu yra atestate) atestato pažymių vidurkis.

Stojantieji privalo pasitikrinti balso trakta.

Be konkurso į pradinio mokymo pedagogikos specialybę bei pradinio mokymo pedagogikos ir ikimokyklinio ugdymo specialybę priunami:

- medalininkai,
- jaunojo pradinių klasių mokytojo fakulteto absolventai, baigę jį I laipsnio diplomu,
-
- aukštesniųjų pedagogikos mokyklų pradinio mokymo ir pedagogikos bei ikimokyklinio ugdymo
- specialybės absolventai.

Stojantieji, surinkę vienodą balų skaičių, turi pirmenybę, jeigu:

- geriau išlaikė stojamąjį specialybės egzaminą,
- turi pedagoginio darbo stažą pagal pasirinktą specialybę.

Eksperimento tvarka 1996 m. pedagogikos fakultete į kiekvienos specialybės 20% vietų bus priimama pagal išankstinę atranką. Moksleiviai, balandžio 12 ir 20 d. išlaikę specialius testus, pasitikrinę muzikinius sugebėjimus bei tartį ir dvišale sutartimi įsipareigoję pateikti iki birželio 30 d. atestatą su pažymių vidurkiu ne mažesniu kaip 9, bus priimti ne konkurso tvarka.

5. SPECIALIOSIOS PEDAGOGIKOS FAKULTETAS.

Specialybės: 1. **Specialioji pedagogika ir logopedija** (Studijų trukmė 4 m.).

2. **Socialinė psichologija ir pedagogika** (Studijų trukmė 4 m.).

3. **Specialioji pedagogika ir kūno kultūra** (Studijų trukmė 4 m.).

Stojamųjų egzaminų nėra.

Stojamųjų *balų sumą* sudaro tokie atestato ir brandos egzaminu vidurkiai:

1. Lietuvių kalba (raštu).

2. Matematika .

3. Užsienio (anglų, prancūzų, vokiečių) kalba .

Tikrinama stojančiųjų tartis.

* * *

Į Šiaulių pedagoginį institutą priimami asmenys, turintys vidurinį išsilavinimą.

Žinios vertinamos dešimties balų sistema. Konkursiniai balai skaičiuojami pagal atestato ar brandos egzamino pažymius, atsižvelgiant į jų lygį.

Stojantieji, turintys brandos atestatą su pagyrimu, prilyginami medalininkams.

Stojantieji iš Pietryčių Lietuvos rajonų ir užsienio lietuviai priimami pagal atskirą konkursą.

Į kiekvieną specialybę be konkurso priimama 10% vyrų.

Iš stojančiųjų imamas mokestis priėmimo komisijos išlaidoms padengti. Atsiėmus dokumentus, mokestis negražinamas. Nuo šio mokesčio atleidžiami našlaičiai.

Dalis stojančiųjų, neperėję konkurso, gali būti priimami laisvaisiais klausytojai, kurie moka Senato nustatytą mokesį. 50% laisvųjų klausytojų vietų paliekama papildomam priėmimui - rugpjūčio 26-30 d.

Prašymai priimami nuo birželio 24 d. iki liepos 6 d. Stojamieji egzaminai vyks liepos 8 - 16 dienomis.

Stojantieji pateikia priėmimo komisijai šiuos dokumentus:

- prašymą (rašomas institute),
- vidurinio mokslo dokumentą (originalą),
- sveikatos pažymėjimą (forma Nr. 086),
- 4 nuotraukas (3x4cm),
- pasą.

* * *

NEAKIVAIZDINIS SKYRIUS PEDAGOGIKOS FAKULTETAS

Pradinio mokymo pedagogikos specialybė.

Stojamųjų egzaminų nėra. Be konkurso priimami pradinių klasių mokytojai:

- turintys aukštąjį išsilavinimą,
- aukštesniųjų pedagogikos mokyklų pradinio mokymo ar ikimokyklinio ugdymo specialybės absolventai,
- užsienio lietuviai,
- Pietryčių Lietuvos abiturientai ir mokytojai.

Konkurse gali dalyvauti asmenys, turintys vidurinį išsilavinimą. Jie priimami pagal tokius kriterijus:

- pradinių klasių mokytojo darbo stažas,
- pedagoginio darbo stažas,
- Lietuvių kalbos, matematikos, užsienio (anglų, prancūzų, vokiečių) kalbos, biologijos, geografijos atestato pažymių vidurkis.

Tikrinami stojančiųjų muzikiniai sugebėjimai ir tartis.

SPECIALIOSIOS PEDAGOGIKOS FAKULTETAS.

Specialybės: 1. Specialioji pedagogika ir logopedija.

2. Socialinė psichologija ir pedagogika.

Stojamųjų egzaminų nėra. Atsižvelgiama į darbo stažą. Stojamųjų *balų suma* sudaro tokie atestato pažymiai:

1. Lietuvių kalba (raštu).

2. Matematika.

3. Užsienio (anglų, prancūzų, vokiečių) kalba.

4. Lietuvių kalba (žodžiu) arba istorija.

Asmenys, turintys specialųjį vidurinį arba aukštąjį išsilavinimą ir dirbantys pagal specialybę, priimami be konkurso. Tikrinama stojančiųjų į šias specialybes tartis.

* * *

Prašymai priimami balandžio 22 - gegužės 10 dienomis.

Priėmimas į neakivaizdinį skyrių vyksta gegužės 15-16 dienomis.

Stojantieji pateikia šiuos dokumentus:

prašymą

atestatą ir nuorašą (baigę vidurinę mokyklą); atestatą, diplomą, diplomo priedą ir nuorašus (baigę vidurines specialiąsias, aukštesniasias mokyklas); diplomą, diplomo priedą ir nuorašus (baigę aukštąsias mokyklas);

darbo knygelės ir valstybinio socialinio draudimo pažymėjimo nuorašą;

4 nuotraukas (3 x 4 cm),

sutuoktinių liudijimo nuorašą (pasikeitus pavardei),

pasą.

Studentai neakivaizdininkai iki išanginės sesijos pradžios sumoka Senato nustatytą mokslo mokesčių.

Informacija teikiama

apie pradinio mokymo pedagogikos specialybę tel. 43-37-53,

apie specialiosios pedagogikos specialybes tel. 43-74-81.

MAGISTRANTŪROS STUDIJOS

I. Dailės fakultetas

Dailės specialybė (studijų trukmė 1,5 m.)

Specializacijos: 1. Aliejinė tapyba.

2. Grafinis dizainas.

II. Filologijos fakultetas

Lietuvių kalbos specialybė (studijų trukmė 2 m.)

Literatūrologijos specialybė (studijų trukmė 2 m.)

Gretinamosios kalbotyros specialybė (studijų trukmė 2 m.)

Rusų kalbotyros specialybė (studijų trukmė 2 m.)

III. Fizikos ir matematikos fakultetas

Fizikos specialybė (studijų trukmė 1 m.)

Matematikos specialybė (studijų trukmė 1 m.)

IV. Pedagogikos fakultetas

Pradinio mokymo pedagogikos specialybė (studijų trukmė 1,5 m.)

Muzikos mokytojo specialybė (studijų trukmė 2 m.)

V. Specialiosios pedagogikos fakultetas

Specialiosios pedagogikos ir logopedijos specialybė (studijų trukmė 2 m.)

Specializacijos: 1. Specialiųjų pedagogas (sutrikusio intelekto vaikų ugdymas).

2. Surdopedagogas.

3. Tiflopedagogas.

4. Logopedas.

Į magistrantūrą priimami asmenys, turintys bakalauro arba jį atitinkantį diplomą. Atsižvelgiama į mokslinės arba meninės veiklos rezultatus, pedagoginio darbo stažą.

Stojantieji pateikia priėmimo komisijai šiuos dokumentus:

prašymą,

bakalauro arba jį atitinkantį diplomą,

4 nuotraukas (3 x 4 cm),

pasą.

Stojantieji į Specialiosios pedagogikos fakultetą dar pateikia referatą, parašytą savo darbo patirties pagrindu (15-20 p.) ir trumpą savo pedagoginės veiklos aprašymą.

Prašymai priimami nuo birželio 24 d. iki liepos 6 d. Priėmimas į magistrantūros studijas vyks liepos 8-16 dienomis.

* * *

Visus su priėmimu susijusius klausimus sprendžia priėmimo komisija.

Informaciją teikia studijų skyrius tel. 43-34-71.

PMP ir darbai

Atkelta iš 6 p.

mozaika bei kt. Studentas pats pasirinks, ko jam reikia.

Būsimosios mokytojos mokysis siūti, megzti, austi, namų ūkio darbų, buitės kultūros ir estetikos. Joms yra labai didelis ir pasirenkamųjų dalykų sąrašas: rankdarbiai, nacionalinė tekstilė, mezgimas, drabužių konstravimas, modeliavimas ir siuvimas, audimas, šventinių (proginų) valgių gaminimas, kūdikio ir vaiko mityba, kosmetikos pagrindai, stalo dekoravimas, konditerija, lietuvių šventės, papročiai ir tradicijos, elgesio pagrindai.

ir kt.

Mūsų Institute, skirtingai negu Vilniaus pedagoginiame universitete, darbų mokytojų rengimas yra meninės krypties, nes čia studentams dėstoma dar ir vaizduojamoji dailė, dailės istorija, taikomosios dailės kompozicija.

O kokie reikalavimai vienišio stojamojo darbų egzamino metu? Vaikinai turi mokėti naudotis medžio ir metalo apdirbimo įrankiais, paruošti juos darbui. Remdamiesi duotu brėžiniu turės pagaminti nesudėtingas detales ir sujungti jas įvairiais būdais (medžio-dygliais, vinimis, klėjais; metalo - kniedėmis, užlenkimais, lydmetaliu), skirti

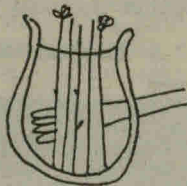
pagrindines medžio ir metalo rūšis, žinoti saugaus darbo reikalavimus. Egzaminas trunka 4 valandas. Stojantysis gaus darbui reikalingas medžiagas bei įrankius. Visi minėti reikalavimai atitinka vidurinės mokyklos darbų mokymo programą.

Merginos per 6 valandas trunkantį egzaminą padarys nurodyto daikto spalvinį projektą ir juo remdamosi sukurs atitikmenį, siūs kojine mašina. Reikia išmaudyti lietuvių liaudies audinių raštų komponavimo tradicijas ir mokėti nerti vašeliu, megzti virbalais, siuvinėti ir siūti. Rekomenduojama pusę laiko skirti projektavimui, naudoti akvarelę arba guašą. Pageidautina projektą komponuoti vadovaujantis lietuvių liaudies meno tradicijomis.

Viename lape nupiešiamas bendras daikto vaizdas, kitame - natūralaus dydžio detalė, kuri ir atliekama (numezgama, išsiuvinėjama ir pan.). Medžiagos ir įrankiai pasirenkami atsižvelgiant į rankdarbių techniką. Siuvinėjimui reikia atsinešti medvilninio ar lininio baltos ar kitų šviesių spalvų audinio, siuvinėjimo siūlų ir reikalingus įrankius, o nėrimui - plonesnį bei storesnį vašeljį ir tinkamo storio siūlą.

Teorinės žinios per darbų egzaminą bus tikrinamos raštu (testas).

Pageidautina, kad stojantieji (vaikinai ir merginos) į konsultaciją atsineštų namie ar mokyklos būreliuose atliktų darbų.

PMP ir muzika - perspektyvi specialybė!

Pradinio mokymo pedagogikos ir muzikos specialybė mūsų absolventams suteikią galimybę ne tik mokytis visų dalykų pradinėje mokykloje, bet ir vesti muzikos pamokas vidurinėse klasėse, dirbti su vaikų muzikiniais kolektyvais. Dabar, kai pagal mokymo planą visose pradinės mokyklos klasėse yra dvi muzikos pamokos per savaitę, dalis pradinų klasių mokytojų muzikos pamokas noriai perleidžia vesti specialistui. Akivaizdu, kad įgijusieji pradinio mokymo pedagogikos bei muzikos specialybę visada ras darbo. O ir studijuodami ją nuobodžiauti neturėsite kada. Šalia disciplinų, kurios yra būtinos aukštojo išsilavinimo cenzui įgyti, mokomasi visų muzikos mokytojų svarbių dalykų: dirigavimo, solfedžio, fortepijono, muzikos literatūros, muzikos metodikos ir kt. Tai darbas auditorijose, o šalia jo kiekvienam būtina dalyvauti viename iš akademinų Muzikos katedros kolektyvų - choruose "Studium", "Littera", "Cantus" arba kameriniame

orkestre. Studentai ir studentės, pageidaujantys save brandinti kaip atlikėjai, padedami katedros dėstytojų, rengia savo rečitalius. Su koncertais mūsų studentai yra aplankę bemaž visus aplinkinius kraštus - Latvija, Estija, Baltarusija, Rusija, Švedija, Prancūzija, Danija ir daugelį kitų Europos šalių. Ir malonu pabrėžti, kad šią specialybę sėkmingai studijuoja ne tik baigusieji konservatorijas, vaikų muzikos mokyklas, bet ir muzikai gabūs bei mylintys vaikus savarankiškai pasirenkę moksleiviai - "Dainų dainelės" konkursų dalyviai ir kt. Katedros meno kolektyvams labai trūksta vaikinių, dalis jų bus priimama be konkurso. Mokslas trunka 5 metus.

Stojantieji į PMP ir muzikos specialybę laiko muzikos egzaminą, sudarytą iš dviejų dalių:

1. Muzikinių sugebėjimų patikrinimas.

Reikės gražiai padainuoti liaudies dainą, iš VI-X klasės muzikos vadovėlių arba iš R. Kašponio "Solfedžio" pasolfedžiuoti melodijas, atspėti fortepijono skambinamus mažorinius bei minorinius kvintakordus, dominantseptakordą, visus šių

akordų apvertimus, balsu atkartoti fortepijono pas-kambintus melodinius motyvus, plojant atkartoti pateiktus ritminius darinius, atsakyti į pateiktus elementariosios muzikos teorijos bei muzikos literatūros klausimus pagal baigtos mokyklos programinius reikalavimus.

2. Grojimas.

Prašysime meniškai atlikti du kūrinius. Baigusieji fortepijono specialybę

skambins stambios formos kūrinių (arba polifoninių) ir pjesę. Pageidautina, kad kūriniai būtų skirtingų epochų kompozitorių ar bent skirtingų stilių, skirtingų tempų. Baigę kitokias specialybes vieną kūrinių atliks savo specialybės instrumentu (arba diriguos, dainuos solo), kitą - fortepijonu.

Muzikos katedra

Muzikinių sugebėjimų tikrinimas

Stojantieji į visas kitas Pedagogikos fakulteto specialybes turi žinoti, kad muzikos dalykų individualiai ir kolektyviai jie mokysis visus studijų metus, kad ves ne tik bendrųjų dalykų, bet ir muzikos pamokas. Stojančiųjų muzikinius sugebėjimus tikrinsime pagal bendrojo lavinimo vidurinės mokyklos IV-VI kl. programą. Stojantieji turi mokėti:

1. Padainuoti keletą lietuvių liaudies dainų.
2. Balsu atkartoti fortepijono pagrotus atskirus garsus ir melodinius motyvus, plodami atkartoti ritminius darinius, paaiškinti vidurinės mokyklos vadovėliuose vartojamus muzikos terminus.
3. Padainuoti Do mažorinę (C-dur) ir re minorinę (d-moll) gamą, pasolfedžiuoti šiomis tonacijomis kurią nors melodiją iš IV-VI klasės muzikos vadovėlio bei mokėti solfedžiuoti rankų ženklais rodomas tonacijas.

Reikiamai neatlikus bent vieno iš šių trijų reikalavimų, stojantysis įvertinamas neigiamai ("neįskaityta").

Muzikos mokymo katedra

Muzika

Pedagogikos fakultetas į muzikos specialybę stojančiuosius priima nuo 1993 metų. Visus, kurie tikrai myli muziką, kurie norite, kad Lietuvos mokyklose, gimnazijose skambėtų dainos, grotų orkestrai, kviečiame studijuoti pas mus. Juolab kad mūsų Institute studentai mokomi pagal originalų, kitose aukštosiose mokyklose dar neišbandytą studijų planą. Jie visų pirmą rengiami būti bendrojo lavinimo vidurinių mokyklų muzikos mokytojais. Todėl jau nuo pirmųjų mokymosi mūsų Institute metų jie ne tik studijuoja muzikos dalykus, klausosi įvairių paskaitų auditorijose, bet ir pratinasi bendrauti su mokiniais, dėstytojų vadovaujami vedam muzikos pamokas. Visus ketverius studijų metus merginos dainuoja muzikos specialybės merginų chore "Littera", mišriame studentų kameriniame chore "Studium", o griežiantys styginiais, grojantys pučiamaisiais muzikuoja Muzikos katedros kameriniame orkestre.

Jau nuo I kurso kiekvienas studentas gali papildomai mokytis groti savo instrumentu. Baigę fortepijono spec. gali tobulintis kaip pianistai, rengti rečitalius arba įgyti koncertmeisterio kvalifikaciją. Mėgstantys dainuoti gali studijuoti dainavimą. Pageidaujantys gali pasirinkti kitą mėgstamą pučiamąjį styginį instrumentą, pradėti mokytis vargonavimo meno. Institute yra specialus elektrinių vargonų "Yamaha" kabinetas.

Per pirmuosius mokymosi metus studentams, pasitikrinsiems pedagoginius sugebėjimus ir

apsisprendusiems tęsti studijas, bus sudarytos palankiausios sąlygos gauti nuodugniais visų aukštajam išsilavinimui būtinų dalykų žinias. Katedros meno kolektyvams labai trūksta vaikinių. Dalis jų bus priimama be konkurso.

Stojamojo muzikos egzamino metu bus tikrinama:

1. Muzikiniai mokėjimai.

Paprašysime padainuoti lietuvių liaudies dainų, pasolfedžiuoti melodijas iš R. Kašponio "Solfedžio" arba VI-X klasės muzikos vadovėlių, balsu intonuoti fortepijono paskambintus motyvus, atspėti iš klausos ir mokėti padainuoti pagrindinius intervalus, mažorinį bei minorinį kvintakordą, dominantseptakordą ir visus šių akordų apvertimus, skirti T-S-D harmonines funkcijas.

2. Muzikinė erudicija.

Orientuodamiesi pagal baigtos mokyklos programinius reikalavimus, paprašysime glaustai apibūdinti esmines muzikos raidos epochas, stilius, įymiausias pasaulio ir lietuvių kompozitorius, reikės žinoti geriausius jų kūrinius, orientuotis Lietuvos muzikinio gyvenimo aktualijose.

3. Atlikėjo sugebėjimai.

Reikės meniškai atlikti du kūrinius. Baigę fortepijono specialybę skambina stambios formos kūrinių (arba polifoninių) ir pjesę. Pageidautina, kad kūriniai būtų skirtingų epochų kompozitorių ar bent skirtingų stilių, skirtingų tempų.

Baigę kitokias specialybes vieną kūrinių atlieka savo specialybės instrumentu (arba diriguoja, dainuoja solo), kitą - fortepijonu.

Muzikos katedra

PMP ir ikimokyklinis ugdymas

Doc. Livija MONDEIKIENĖ,
Pedagogikos katedros
vedėja,
Stėponas GUDELIS,
Psichologijos katedros
asistentas

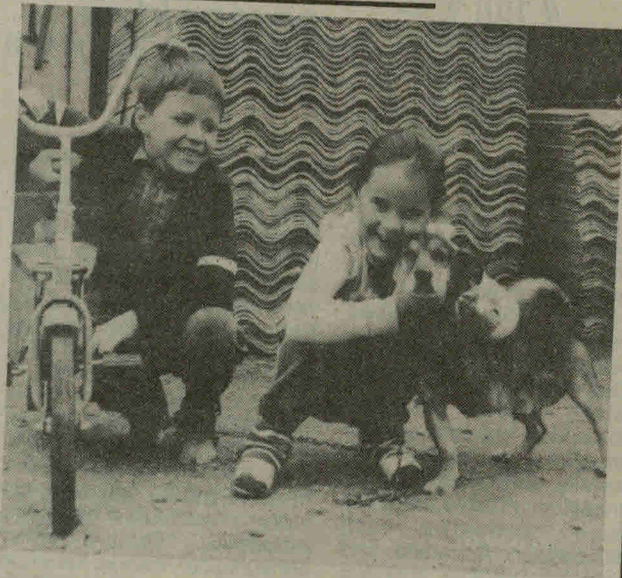
Pradinių klasių mokytojas ir ikimokyklinio ugdymo specialistas: kodėl reikia pradinių klasių mokytojo, žinančio ikimokyklinio ugdymo paslaptis?

Pirmiausia todėl, kad vėl bus reikalingos ne tik miesto, bet ir mažutės, jaukios kaimo mokyklėlės su savo labai mylimu mokytoju. Ten mokysis ne tik septynmetis, aštuonmetis, bet ir šešiametis, penkiametis, o gal ir trečiametis mokinukas, kurio ypatingus sugebėjimus pastebės tėvai ir rūpinsis vaiko lavinimu. Šiandien, deja, išdraskyti kaimo vaikų darželiai, kurie buvo reikalingi vaikui dalį dienos būti saugiai prižiūrimam ir lavinamam nuo trejų, o juo labiau nuo penkerių metų. Anksti pastebėti vaiko sugebėjimai arba mokymosi sunkumai (bėdos) atveria kelią gabumų ugdymui ir pagalbai. Pereinant nuo autoritarinės prie bendradarbiavimo pedago-

gikos yra svarbus kuo jaunesnio vaiko ir darbo su juo metodikos studijavimas, kuris sudarys galimybes tobuliau organizuoti individualų ugdymą bei diferencijuoto mokymo procesą. Lengviau bus sprendžiami ir specialiųjų poreikių vaikų integravimo klausimai.

Jeigu šiandien prabilome apie šeimos gydytoją, galima kalbėti ir apie panašų mokytoją, kuriuo būti, be abejonės, labiausiai tiktų pradinių klasių mokytojas, turįs psichologijos, ikimokyklinio ugdymo žinių, mokąs svetimų kalbų ir t.t.

Vadinasi, ši specialybė labai perspektyvi, o ją turėtų stoti labai jautrūs žmonės, sugebantys pavaduoti vaikui tėvelius, žinantys, kada mažam žmogui reikalinga pagalba, o kada jis pats gali rinktis veiklą ir priemones. Todėl bus tikrinama stojančiųjų pedagoginė nuovoka, t.y. žmogaus polinkiai pedagoginei veiklai, supratimas apie mokymą, auklėjimą, sugebėjimas vertinti save ir kitus, bendrauti

su vaikais.

Rengdamiesi pedagoginei veiklai mokiniai turėtų daugiau skaityti pedagoginio pobūdžio literatūros, ypač apie mokytojo darbą. Siūlytume būtinai perskaityti V. Voverio knygą "Pedagogas - mūsų viltis ir nerimas". Reikėtų pratintis stebėti mokytojų, ypač gerų, talentingų, patinkančių mokiniais veiklą, jų bendravimo ypatumus, sugebėjimą mokytis, analizuoti draugų elgesį, stengtis objektyviai vertinti jų poelgius. Būtina domėtis ir subjektyviomis charakterio, valios jausmų savybėmis, stengtis ugdyti geruosius savo

asmenybės bruožus. Būtina pačiam ištraukti pedagoginę veiklą mokykloje, kad galėtum įsitikinti, ar sugebėsi dirbti su vaikais.

Per pedagoginės nuovokos patikrinimą bus pateikiama įvairių pedagoginių situacijų, kurias reikės apibūdinti, įvertinti mokinių bei savo elgesį, samprotauti apie vieną kitą pedagoginio pobūdžio veiklą.

Sąmoningai rengiantis pedagoginei veiklai, šis patikrinimas nebus sunkus.

***

Verslo administravimas

Atkelta iš 4 p.

Verslo administravimo specialistų rengimo programoje yra tiek privalomosios, tiek ir pasirenkamosios disciplinos. Verslininkystę grindžiantys bendrieji studijų dalykai yra šie: ekonomikos teorijos įvadas, finansų ir bankininkystės pradmenys, bendroji statistika, finansinė apskaita, verslo statistika, tarptautinė ekonomika ir kt. Iš pasirenkamųjų dalykų galima paminėti valstybės ekonominę politiką, gamtosaugos ekonomika ir valdymą, darbo ekonomika, verslą ir bendravimą ir t.t. Mokslas trunka ketverius metus. Per semestrą studentas turi surinkti 20 kreditų, auditoriniams užsiėmimams skiriama per 400 valandų. Daug laiko studijų programoje yra numatyta ir sa-

varankiškam darbui.

Institute teorines tiesas dėstytojai stengiasi derinti su ūkininkavimo, verslo ir vadybos praktinėmis realijomis Lietuvoje. Trečiajame kurse yra praktika, kurios tikslas - geriau įtvirtinti teorines žinias, atskleisti studentų organizacinius ir dalykinius gebėjimus. Manychiau, kad studijų metu suteikiama pakankamai žinių, įgalinančių savarankiškai mąstyti, sugebėti numatyti ir vertinti įvairius skirtingų situacijų variantus. Tačiau naivu galvoti, kad įgyti teorinių žinių, įvaldyti praktinius mokėjimus įmanoma be noro mokytis ir suprasti, be tam tikrų proto pastangų ir iniciatyvos.

Kas tai verslininkystė, verslininkas?

R. Rhizričas verslininkystę apibūdina kaip ko-

nors naujo kūrimo procesą, o verslininką - kaip žmogų, skiriantį tam visą būtiną laiką ir jėgas, prisimantį finansinės, psichologinės ir socialinės rizikos našta, už tai kaip apdovanojimą gaunantį pinigų ir pasitenkinimą pasiektais rezultatais. Verslininkystė yra patraukli galimybė būti nepriklausomam, įgyvendinti savo tikslus. Tačiau nepriklausomybė verčia ir smarkiai rizikuoti, reikalauja didelės atsakomybės. Rizika versle yra neišvengiama. Ji užprogramuota pačioje rinkos esmėje: laisvas pasirinkimas visada susijęs su rizika.

Verslo sėkmę lemia ekonominio mąstymo gilumas (gebėjimas objektyviai ir operatyviai vertinti įvykius ir atitinkamas ūkines situacijas), organizaciniai gabumai (gebėjimas prie savęs pritraukti žmones, ieškoti ir surasti kompromisus su partneriais) ir pan. Tačiau bene svarbiausia - kūrybiškumas ir išradingumas. Studentas be kūrybinės ugnelės neturi galimybių tapti geru verslininku. Versle kūrybiškumas reikalingas ne mažiau kaip

mane, taigi verslininkas yra kartu ir menininkas. Rizikuodamas savo turtu, jis nebijo kurti naujus produktus, diegti gamyboje naujas technologijas ir žinias.

Būtina žinoti, kad verslininkui niekas negarantuoja pelno. Atlyginimas už laiką, pastangas ir sugebėjimus gali būti patrauklus pelnas arba nuostoliai. Pasisekus verslui verslininkas uždirba daug pinigų. Tačiau jei vienintelis troškimas ir tikslas yra materialinė nauda, pinigai, tai derėtų išklausti į šiuos Dž. Rokfelerio žodžius: "Tie, kurie pradeda vien ketindami praturtėti, niekada nieko gero nepasiekia".

Visus kūrybingus, išradingus, pasitikinčius savimi, trokštančius naujovių, sugebančius protingai rizikuoti, darbščius ir išsiugdžiusius atsakomybės jausmą, siekiančius materialinės ir ekonominės pažangos kviečiu pasirinkti verslo administravimo specialybę.

Dailė ir darbai

Doc. Vytenis RIMKUS

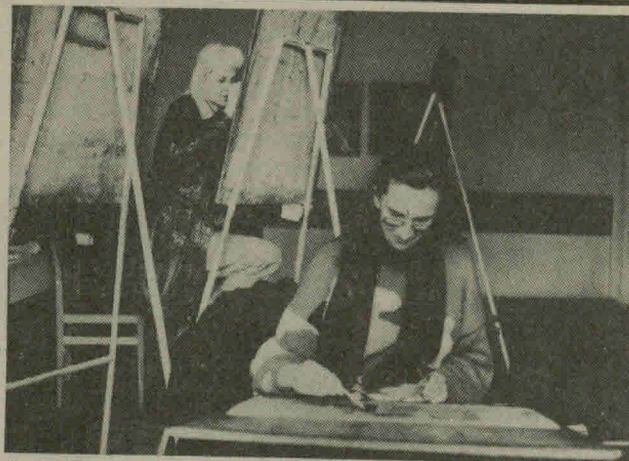
Dailės ir darbų mokytojo specialybė yra patraukli, įdomi ir labai sunki. Stojant į šią specialybę svarbiausia yra išlaikyti specialiuosius egzaminus. Už piešimą ir tapybą (geometrinių daiktų pieštuku bei akvarele natiurmortai) rašomas vienas pažymys, kitas - už darbus (vaikinams - medžio, metalo darbai, merginoms - mezgimas, siuvėjimas).

Studijos trunka penkerius metus. Daug laiko skiriama piešimui ir tapybai, mokomasi braižybos, skulptūros, kompozicijos, meno istorijos, susipažinama su tekstile, keramika, medžio ir

metalo apdirbimu, dizaino pagrindais. Tema diplominiam darbui absolventai pasirenka pagal savo sugebėjimus. Nemaža diplominių darbų - skulptūrų, freskų, keramikos, vitražų - puošia Instituto rūmus ir poilsia vietas, miesto bei kitų vietovių mokyklas, įstaigas, įmones. Reikia pabrėžti, kad per visus studijų metus šios specialybės studentai privalo labai intensyviai dirbti: paskaitos ir pratybos vyksta nuo ryto iki vakaro, tačiau randama laiko ir sportui, ir meno saviveiklai, ir savarankiškam kūrybiniam darbui.

Kas gi yra mūsų specialybės auklėtinis? Pirmiausia - dailės ir darbų

DAILĖS FAKULTETAS

mokytojas, aukštos kvalifikacijos pedagogas, galįs moksleivius nuo pirmosios iki baigiamosios vidurinės mokyklos klasės mokyti piešimo, braižybos, visų rūšių darbų, dirbti mokykloje, kur susitiprintas piešimo mokymas,

dėstyti vaikų dailės, technikos mokyklose, vadovauti dailės būreliams ir studijoms. Daug mūsų auklėtinių dėsto ir aukštesiose mokyklose.

Dailės fakulteto kūrybinė veikla atsispindi miesto ir

Nukelta į 10 p.

Dailė ir darbai

Atkelta iš 9 p.

aplinkinių rajonų kultūros panoramoje. Dažnai rengiamos studentų darbų parodos ir parodėlės Institute, įvairiose įstaigose bei įmonėse. Dalis buvusių studentų dalyvauja tautodailės ir dailininkų profesionalų kūrybos parodose, jų kūrybinius matome respublikinėse ekspozicijose. Ypač gausiai ir svariai Instituto auklėtiniai dalyvauja Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Druskininkų, Mažeikių, Šilutės meniniame gyvenime, neaplenkia Vilniaus ir

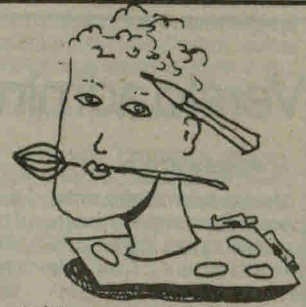
Kauno. Galima netgi tvirtinti, kad nė viena didesnė paroda neapsieina be mūsų absolventų.

Viena iš aktualiausių nūdienos problemų yra dailės padėtis mokykloje, šio dalyko ir mokytojo prestižas. Piešimo mokytoju būti nelengva, ypač nedideliame miestelyje ar net kaime: ant jo pečių paprastai gula visi dailės rūpesčiai - organizuojamos moksleivių kūrybos parodos, kartais ten pradeda formuotis ir vietinių dailės centrų užuomazgos. Tada labai svarbu nesutrikkti, neužgesinti rusenančios kūrybinės ugnelės. Piešimo

mokytojams kartais tenka susidurti su skeptišku požiūriu į šią specialybę. Išėjus viena - atkaklus, intensyvus darbas, nes tik dailės kūriniai gali kalbėti autorius vardu. Gabiausieji ir atkakliausieji visada tampa pilnateisiais meno gyvenimo dalyviais.

Daug auklėtinių tobulinasi, kelia kvalifikaciją, yra gavę vyr. mokytojo, mokytojo metodininko, mokytojo eksperto vardus. Po penkerių studijų metų, įgijus mokytojo diplomą, galima tęsti studijas magistrantūroje. Mokslas joje trunka pusantro metų. Magistrantūroje konkurso tvarka priimami taip pat absolventai, dirbantys mokyklose.

Dailės fakultete dedamas

tvirtas specialybės pamatas, atsiskleidžia nemažas meninis potencialas. Ateities sėkmės ir nesėkmės priklauso nuo pačių absolventų darbo ir kūrybinių siekių, nuo tos aplinkos, į kurią jie pakliūs. Žinoma, daug kas priklausys ir nuo Jūsų. Tikimasi, kad jaunoji karta atkakliai eis mokslo ir kūrybos keliu.

Nauja specialybė - dailė ir dizainas

Doc. Giedrius ŠIUKŠČIUS

Daugelis ne kartą girdėjome pastaraisiais metais itin madingą sąvoką DIZAINAS. Išvertus iš anglų kalbos, tai reikštų: projektas, piešinys, planas ir pan. O lietuvių kalboje dizainas reiškia tik meninę, kūrybinę veiklą, orientuotą į daiktinės aplinkos objektų kūrimą ir projektavimą. Susiformavusi nuomonė, jog dizaino uždavinys - tai nuostabių formų pasaulio, kuriuo galima apibūdinti visą dabartinės civilizacijos grožį, kūrimas.

Stipriai besikeičiantis Lietuvos politinis, ekonominis gyvenimas, naujų technologijų diegimas bei gamybos perorganizavimas sąlygojo dizaino išsiplėtimą. Dizainas, kaip pasirenkamas dalykas, buvo įtrauktas į vidurinės mokyklos programas. Nuo rugsėjo 1-osios ši specialybė atveria duris ir mūsų Instituto Dailės

fakultete. Būsimojo edukologijos specialybės bakalauro kvalifikacija bus tokia: dailės ir dizaino mokytojas. Studijos tęsis 5-erius metus. Bus priimamas vienas pogrupis (iki 15 studentų). Skirtingai nuo dailės ir darbų specialybės, vaikinai ir merginos praktinius darbus atliks kartu. Privalomas bazinis dizaino pasirengimas. Per visas studijas bus atliekamos grafinio, pramoninio, architektūrinio dizaino užduotys, mokomasi kompleksinio projektavimo. Studentai turės (į tai turi atkreipti dėmesį merginos) ne tik kurti, projektuoti, bet ir atlikti praktinius darbus iš medienos, metalo ir kitų medžiagų. IV-V kursuose studijuojantiems bus suteikta galimybė pasirinkti vieną iš 3 specializacijų: vizualinę reklamą, interjero įrangą ar kostiumo dizainą.

Stojant į šią specialybę, be kitų, laikomas ir dizaino egzaminas, susidedantis iš dviejų užduočių:

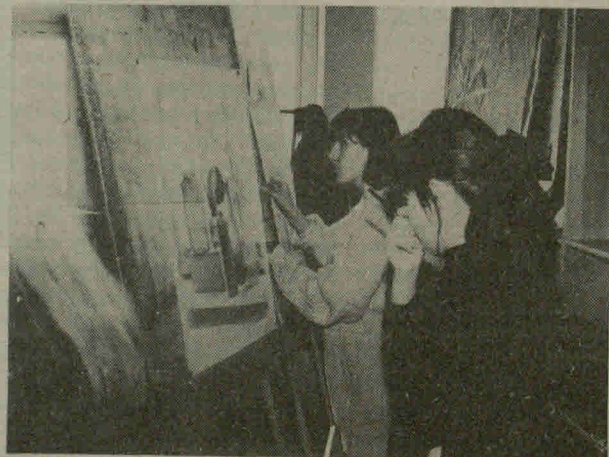
1. Nesudėtingo buitinio prietaiso, suvenyro ar pan. sukūrimas bei eskizinio

projekto atlikimas. Darbas atliekamas pasirinktu masteliu pagal braižybos taisykles (projekcijos, gabaritiniai matmenys), taip pat viena iš projekcijų atliekama spalva (vandeniu skiedžiami dažai).

2. Reklaminis duoto objekto apipavidalinimas. Atliekant darbą naudojami reklaminiai spalviniai deriniai, šriftas. Reikalingas ritmo, proporcijų, kitų šiuolaikinės reklamos meninės išraiškos priemonių išmanymas.

Stojantiejiems norėtųsi

priminti, jog tai brangios studijos. Mokantis šios specialybės už mokslą mokėti nereikės, tačiau visomis mokymo procesui reikalingomis medžiagomis aukštoji mokykla aprūpinti neturės galimybių. Daugelį projektavimui skirtų priemonių bei medžiagų studentai turės įsigyti patys.

Studijos bakalauro kvalifikaciniam laipsniui įgyti

Specialybės:

1. Specialioji pedagogika ir logopedija.
2. Socialinė psichologija ir pedagogika.
3. Specialioji pedagogika ir kūno kultūra.

Priėmimo tvarka.
Stojamųjų baltų suma sudarys tokie atestato ir brandos egzaminų pažymių vidurkiai: 1. Lietuvių kalba (raštu).

2. Matematika.

3. Užsienio (anglų, vokiečių, prancūzų) kalba.

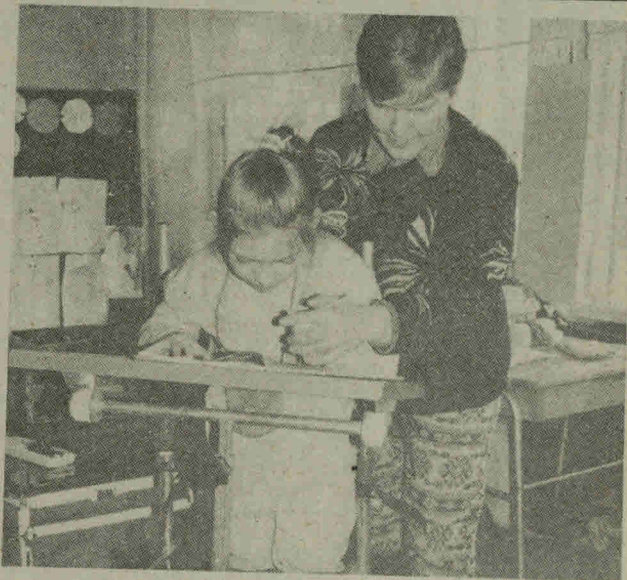
Tartis tikrinama, bet balais nevertinama. Esant didesniai stojančiųjų skaičiui, kai baltų suma vienoda, pirmenybė bus teikiama našlaičiams, turintiems darbo stažą pagal pasirinktą specialybę, aukštesniųjų medicinos ar bap pedagogikos mokyklų absolventams, Pietryčių Lietuvos rajonų abiturientams, vyrams.

Studijų tvarka. Bakalauro kvalifikacinis laipsnis įgyjamas per 4 metus (8 semestrus). Studijuojama pagal fakulteto parengtus ir Senato patvirtintus studijų planus. Per vieną semestrą studijuojama po 10-12 disciplinų (žinios vertinamos

pažymiais pagal 10-ies baltų skalę). Atsižvelgiant į egzaminų rezultatus studentams mokamos trijų lygių stipendijos: turintieji aukštesnius rodiklius gauna ir didesnę valstybės finansinę paramą, o tiems, kurių studijų rezultatai kuklesni, ta parama gerokai menkesnė arba ji visai neteikiama. Studijos, iš vienos pusės žiūrint - savanoriškos, besiremiančios demokratišku dėstytojo ir studento bendravimu, kuriame daug erdvės kūrybiškumui, asmenybės saviraiškai, gabumų plėtrai, savarankiškumo formavimui ir t.t., iš kitos pusės žvelgiant - pakankamai griežtai reglamentuojanti studento gyvenimą veikla, pvz., laiku neišlaikytas net vienas egzaminas gali būti pakankama priežastis pašalinti studentą iš Instituto. Tiesa, tokių kraštutinumų pasitaiko retai, nes mūsų fakulteto studentų akademinio darbo rezultatai apskritai nėra žemi.

Studijų turinys. Pirmųjų dvejų

SPECIALIOSIOS PEDAGOGIKOS FAKULTETAS

metų bakalauro studijų laikotarpiu dominuoja disciplinos, kurios padeda studentui susiformuoti bendrąją humanitarinę kultūrą. Tokie dalykai, kaip antai: filosofija, politologija, ekonomikos teorija, "Homeras ir aš", lietuvių tautosaka, lietuvių etnokultūra, lietuvių kalbos mokslo pagrindai, užsienio kalba,

kompiuteris (su informatikos pagrindais) ir kt., tarsi dar mažai ką bendro turi su pasirinktąja specialybe, tačiau be šių dalykų gero išmanymo sunku įsivaizduoti bet kokio profilio specialistą ir juo labiau - pedagogą, turintį aukštąjį išsilavinimą. Tiesiogiai su specialybe susiję tokie studijuojamieji dalykai, kaip bendroji psichologija, raidos ir pedagoginė psichologija, vaiko fiziologija ir higiena, kalbos ir klausos organų anatomija, fiziologija ir patologija, neurologijos pagrindai, vaiko psichopatologija, dailė ir jos metodika, darbai ir jų metodika ir kt. I ir II kurse po vieną savaitę studentai praleidžia mokykloje, stebėdami pedagoginę veiklą. Iki III kurso visi fakulteto studentai studijuoja tuos pačius dalykus, o II studijų etape (III-IV kurse) studijų turinys tik iš dalies sutampa. Pirmieji (specialieji pedagogai ir logopedai) rengiasi dirbti su vaikais, turinčiais kalbos bei kalbėjimo, intelekto, motorikos, elgesio, mokymosi negalių, taip pat susipažįsta su neprimatančių bei aklų ir

STUDIJOS BAKALAURO KVALIFIKACINIAM LAIPSNUI ĮGYTI

Atkelta iš 11 p.

neprigirdinčių bei kurčių vaikų ugdymo pagrindais. Tuo tikslu nagrinėjami pedagoginiai bei psichologiniai specialiųjų mokymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo pagrindai, logopedija, vaikų vystymosi ypatybių pažinimas, įvairių dalykų (matematikos, gamtos, istorijos, geografijos) pagrindai ir mokymo metodikos. Studentai atlieka 4 tipų 18 savaičių trukmės pedagogines praktikas, rašo du kursinius darbus ir, išlaikę du kvalifikacinius egzaminus, įgyja aukštąjį išsilavinimą bei specialiojo pedagogo ir logopedo bakalauro kvalifikacinį laipsnį.

Socialinės pedagogikos bei psichologijos specialybės studentai studijuoja socialinio darbo teoriją ir praktiką, susipažįsta su pedagoginės bei psichologinės pagalbos teikimu vaikams ir suaugusiems, atlikdami praktikas, rengdami kursinius darbus. Ypač platus psichologijos dalykų ciklas: išsamiai studijuojama ne tik socialinė psichologija, bet ir asmenybės, klinikinė, eksperimentinė, darbo psichologija ir kt. psichologinės disciplinos.

Specialiosios pedagogikos ir kūno kultūros specialybės absolventai įgis kūno kultūros mokytojo bei kineziterapeuto kvalifikaciją.

Vaikų negalė būna įvairi. Ji gali apimti ne tik vaiko protą, bet ir motoriką. Vaiko psichiniai sutrikimai gali sąlygoti ir fizinius sutrikimus. Negalė gali kilti ir vien dėl fizinių, judėjimo ar lėtinųjų somatinių sutrikimų, epilepsijos. Visais šiais atvejais vaikas ugdomas kompleksiskai. Sudaroma jo ugdymo programa, o jai įgyvendinti pasitelkiami įvairūs specialistai. Jau ikimokykliniame amžiuje daugeliui specialiųjų poreikių vaikų reikalinga kineziterapeuto pagalba. Jo uždavinys yra skatinti vaiko motoriką, o per ją ir psichikos vystymąsi, ugdyti judesį ar padėti jį atstatyti, užkirsti kelią įvairiems judėjimo aparato sutrikimams. Kai vaikas juda sąmoningai, kineziterapeutas jam gali padėti taikydamas gydymosi kūno kultūros pratimus: fizinius (gimnastikos, kvėpavimo), pratimus, skatinančius įpratinčius natūralius judesius (ėjimą, mėtymą ir kt.), taikomuosius pratimus. Kai vaiko judesiui atstatyti reikalinga kito žmogaus pagalba, kineziterapeutas naudoja įvairius pasyviuosius metodus: įvairias manipuliacijas rankomis (masažas, manualinė terapija), specialiais prietaisais ar aparatais (mechaninė terapija, vibracinė terapija). Naudodamas darbo terapijos metodus kineziterapeutas apmoko vaiką judesių ir veiksmų, kurie padeda apsitarnauti, pakeisti nepageidaujamą elgesį, įsisavinti tam tikrus profesinės veiklos elementus.

Mokykliniame amžiuje į vaiko ugdymo procesą įsijungia specialusis pedagogas. Tai pradinė klasių mokytojas, auklėtojas, dailės, gamtos, geografijos, istorijos, lietuvių kalbos, matematikos ir kūno kultūros mokytojas aukštesnėse specialiosios mokyklos klasėse. Iki šiol kūno kultūros mokytojai specialiosioms mokykloms nebuvo rengiami, o poreikis yra. Trūksta specialiosiose mokyklose ne tik kūno kultūros mokytojų, bet ir trenerių, sporto sekcijų vadovų, užklasinio sportinio darbo organizatorių.

Dėstytojai ir studentai. Šiais mokslo metais Specialiosios pedagogikos fakultete studijuoja 426 studentai, iš jų 235 - dieniniame syriuje ir 191 - neakivaizdiniu būdu. Keturiuose fakulteto katedrose (Specialiosios pedagogikos, Specialiųjų metodikų, Medicinos pagrindų bei Socialinės pedagogikos ir psichologijos) pedagoginį mokslinį darbą dirba apie 29 dėstytojų. Visi mūsų fakulteto studentai, laborantai, asistentai,

docentai ir profesoriai sudaro tarsi vieną bendrą komandą, kurioje abipusė pagarba, draugiškumas puikiai derinasi su reiklumu, principingumu, sprendžiant bet kuriuos fakulteto vidaus gyvenimo klausimus. Specialiosios pedagogikos fakultetas turi geras dėstytojų ir studentų mokslinio tiriamojo bei mokslinio metodinio darbo tradicijas, yra buvęs net šešių (1975, 1985, 1993, 1994, 1995, 1996) tarptautinių konferencijų iniciatorius ir organizatorius. Šiuo metu fakulteto dėstytojai nagrinėja tris kompleksines mokslinio tiriamojo darbo temas, įtrauktas į Instituto planą. Prof. E. Grinienė, prof. J. Ambrukaitis, prof. V. Karvelis, habil. dr. V. Gudonis, doc. I. Elijošienė, doc. A. Garšvienė, doc. R. Ivoškuvienė, doc. I. Kaukėnaitė, doc. V. Ozolaitė, doc. J. Pumputis, doc. V. Pobrein, doc. O. Štitiilienė, doc. V. Vaitkevičius ir kt. yra mokslinių manografijų, vadovėlių aukštajai ir specialiajai mokyklai autoriai.

Vidaus ir tarptautiniai ryšiai. Specialiosios pedagogikos fakulteto susiformavimo, vystymosi ir gyvybingumo šaltinis - geri kontaktai ne tik su mūsų šalies specialiosiomis ugdymo įstaigomis, bet ir kitų šalių giminingais fakultetais. Paskutiniai metai fakultetui buvo ypač reikšmingi, nes per TEMPUS programą išsiplėtė ir sutvirtėjo ryšiai su Didžiosios Britanijos Mančesterio municipaliniu universitetu ir Grenoblio akademijos universitetiniu mokytojų rengimo institutu (Prancūzija). Mūsų fakulteto dėstytojai turėjo galimybę tiesiogiai susipažinti su tų šalių švietimo sistema, su specialiųjų mokymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo bei mokytojų rengimo patirtimi. Mūsų fakultete paskaitas skaitė dalyvavo mokslinėse konferencijose Vokietijos, Švedijos, Olandijos atstovai. Keli dėstytojai ir studentai stažavosi JAV, Danijoje, Lenkijoje. Kitų šalių patirtis turėjo ir tebeturi pozityvios įtakos ne tik specialiųjų pedagogų rengimo spartesnei pertvarkai, pereinant nuo senosios specialistų rengimo sistemos prie šiuolaikiškesnio, būdingo Vakarų Europos šalims, modelio, bet ir specialiojo ugdymo sistemos reformai Lietuvoje apskritai.

Profesinis tobulėjimas. Baigus bakalauro studijas, po vienu ar poros praktinio darbo metų maždaug kas ketvirtas absolventas galės tęsti studijas aukštesniojoje studijų pakopoje - magistrantūroje, kitiems bus sudarytos sąlygos dalyvauti įvairaus profilio ir įvairios trukmės kvalifikacijos kėlimo kursuose. Magistrantūra - tai ir rengiamasis doktorantūrai, ir gilesnė pedagoginė specializacija vienoje kurioje nors specialiosios pedagogikos šakoje (logopedijoje, surdopedagogikoje, tifoldagogikoje, socialinėje pedagogikoje ir pan.). Magistrantūros studijų laikas - 2 metai. Jos baigiamos magistro darbo gynimu. Baigusiems šias studijas suteikiamas specialiosios pedagogikos magistro kvalifikacinis laipsnis.

Vietoj pabaigos. Būsimiesiems studentams derėtų nepamiršti, jog jūsų apsisprendimui lemiamos reikšmės turėtų turėti ne lengvesnės įstojimo sąlygos, ne tikimybė gauti bendrąją ar stipendiją, ne apskritai noras studijuoti aukštojoje mokykloje, bet gal kiek įdėmesnis žvilgsnis į žmogų, ypač į vaiką, turintį negalių. Jeigu jūs manote, kad galėsite sėkmingai bendrauti su tokiais vaikais, palengvindami jiems gyvenimą, nedvejokite. Specialiosios pedagogikos fakultetas taps jūsų fakultetu.

Prof. Elvyra GRINIENĖ,
prof. Jonas AMBRUKAITIS,
doc. Juozas PUMPUTIS

GREITAI, GERAI, PIGIAI kopijuojame. Taikomos nuolaidos. Šiauliai, P. Višinskio g. 26, I a.

Redaktorius Z. RIPINSKIS

Redakcijos adresas: P. Višinskio 25, Šiauliai.
Tel.: 438885, faks. 435459

Spausdino "Titnago" spaustuvė, Vasario
16-osios g. 54, Šiauliai. Tiražas 900 egz. Užsak.
Nr. 1115 SL 575.